

5 PASSOS

PER FER LA CRIDA AL VOLUNTARIAT

RITA GRANÉ

LEXIT

LECTURA PER A L'ÈXIT EDUCATIU

5 passos per fer la crida al voluntariat

Primera edició: Barcelona, març de 2016
© Fundació Jaume Bofill, 2016
Provença, 324
08037 Barcelona
fbofill@fbofill.cat

Autoria: Rita Grané
Edició: Fundació Jaume Bofill
Coordinació de continguts: Àlex Cosials
Revisió lingüística: L'Apòstrof, scl
Disseny i maquetació: L'Apòstrof, scl

ISBN 978-84-945264-1-1
DL B 6013-2016

Aquesta obra està subjecta a una llicència Creative Commons de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada (by-nc-nd). Es permet la reproducció, distribució i comunicació pública de l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria. No es permet l'ús comercial de l'obra ni la generació d'obres derivades.

Les publicacions del programa LECXIT estan disponibles per a descàrrega als webs www.lectura.cat i www.fbofill.cat

5 PASSOS

PER FER LA CRIDA AL VOLUNTARIAT

Sumari

1. Què hauran de fer les persones voluntàries?
2. Quines persones volem incorporar com a voluntàries?
3. Quina estratègia seguim per fer la crida de voluntariat?
4. Quina informació rebem i donem a les persones voluntàries?
5. Com fer la selecció de les persones voluntàries?

LECXIT és un projecte educatiu que vol millorar les competències en comprensió lectora dels infants de 4t a 6è de Primària, mitjançant el suport individualitzat 1+1 que ofereix una persona voluntària. Aquesta persona voluntària esdevé, per tant, un dels pilars del programa LECXIT. Per aquesta raó, és clau invertir un temps en la crida i selecció d'aquest voluntariat, que desenvoluparà el rol de mentor o mentora dels nens i nenes que participin al programa.

5 PASSOS PER FER LA CRIDA AL VOLUNTARIAT

Voleu posar en marxa el programa LECXIT com més aviat millor, oi? Segurament us tempta la idea de llançar una campanya per a la incorporació immediata del voluntariat. Un moment! Comenceu llegint la guia i prepareu-vos una mica. Treballar amb persones voluntàries és al vostre abast. Us oferim unes senzilles pautes que us ajudaran a fer la crida de voluntariat.

Comenceu decidint:

- ___ Què voleu que facin.
- ___ Com ho han de fer.
- ___ Quan cal que ho facin.
- ___ Quin suport els oferireu.

I tot seguit podeu motivar a la participació. Per fer-ho, expliqueu quina és la missió del programa LECXIT: per què el fem, a quina població s'adreça i què volem aconseguir.

Us proposem cinc passos que esperem que us siguin d'utilitat.

1_ QUÈ HAURAN DE FER LES PERSONES VOLUNTÀRIES?

Expliqueu tan bé com pugueu l'activitat: quines finalitats té i quines seran les tasques de les persones voluntàries.

Aquí teniu un exemple:

Activitat

Sessions de lectura amb un nen o nena amb dificultats de comprensió lectora per millorar el seu èxit educatiu. Motivar-lo a llegir, reforçant la seva confiança en les seves capacitats. Aquestes sessions de lectura es fan mitjançant la mentoria 1 a 1 (un infant i una persona voluntària) per adaptar-se millor al nivell i interessos de l'infant.

Tasques

- Acompanyar un infant en la lectura.
- Ajudar l'infant a gaudir de la lectura.
- Esdevenir un referent lector per a l'infant
- Fomentar la confiança de l'infant en les seves capacitats.
- Proposar diferents dinàmiques per captar l'atenció de l'infant.

En aquest enllaç trobareu la descripció de tasques que fa el Programa LECXIT:

<http://www.lectura.cat/voluntaris>

2_ QUINES PERSONES VOLEM INCORPORAR COM A VOLUNTÀRIES?

Tothom pot ser voluntari del programa LECXIT? Pràcticament sí, però està bé que hi penseu una mica; penseu els criteris mínims que han de tenir les persones que acompanyaran els infants en la seva motivació a la lectura:

- Quina formació han de tenir? Demaneu algun tipus d'experiència? Quins valors i característiques penseu que són valuosos per a vosaltres?
- Escriviu-ho posant èmfasi en el seu compromís, interessos, disponibilitat, coneixements, aptituds i capacitats.

Per exemple:

Busquem persones majors de 16 anys que sàpiguen llegir en català i que tinguin ganes d'acompanyar un infant en el seu procés educatiu. Han de sentir plaer per la lectura, han de saber escoltar i empatitzar amb els infants. Cal que tinguin una actitud oberta per aprendre noves tècniques d'acompanyament a la lectura i ser creatius. Han de tenir disponibilitat horària per comprometre's un dia a la setmana durant 1 hora, al llarg de tot el curs escolar.

Identifiqueu també, si us interessa, en algun cas, algun requisit complementari, com pot ser un origen cultural o ètnic determinat, o una franja d'edat concreta, etc., si creieu que s'ajusta millor als nens i nenes destinataris del programa.

3_ QUINA ESTRATÈGIA SEGUIM PER FER LA CRIDA DE VOLUNTARIAT?

Penseu de manera creativa les raons per les quals alguna persona voldria ser voluntària al projecte, i des de quin grup/entorn/col·lectiu podria venir.

Per arribar a diferents perfils de persones, el millor que podeu fer és utilitzar una combinació de diversos mètodes per a la crida de voluntariat. D'aquesta manera, obrireu el projecte a persones de diferents perfils formatius, d'origens o d'experiències i aconseguireu una més gran diversitat d'idees i enfocaments que, sens dubte, milloraran la qualitat del vostre Punt LECXIT.

Així doncs, utilitzeu algunes de les diferents eines de crida, com són:

- ___ Fullets i tríptics del programa. Disponibles a:
<http://www.lectura.cat/documents-de-treball>
- ___ Anuncis als mitjans de comunicació locals: premsa, ràdio, televisions...
- ___ Pàgines web i xarxes socials com *Twitter* i *Facebook*.
- ___ Vídeos explicant el programa amb participació de persones que hi han participat en edicions anteriors. En teniu alguns disponibles a:
<http://www.lectura.cat/videos>
- ___ Sessions d'informació en equipaments estratègics, com poden ser les biblioteques, centres cívics, entitats socials o culturals, instituts de secundària, centres universitaris, empreses, AMPA, etc.
- ___ Fires de voluntariat o estands informatius en esdeveniments locals.
- ___ Cartells divulgatius a botigues, llibreries, centres educatius...
- ___ Contactes amb les empreses locals per animar-los a donar suport als seus empleats perquè facin de voluntaris.
- ___ Organització d'una jornada de portes obertes per explicar el LECXIT.

No oblideu que l'eina de difusió que millor funciona són les recomanacions personals, és a dir, el boca-orella. Per tant, recordeu-vos d'explicar a les persones que ja són voluntàries que esteu buscant-ne més.

I, per descomptat, allà on disposeu de Punts de Voluntariat, utilitzeu-los, registrant-hi la vostra oferta de voluntariat.

Finalment visiteu les pàgines web següents, que també funcionen com a «agències de col·locació» per a persones que volen ser voluntàries:

www.hacesfalta.org

www.voluntariat.org

www.instant-karma.co/ca

Per donar suport a totes aquestes accions, el programa LECXIT us facilitarà uns materials genèrics ja editats: un díptic, un cartell i un vídeo que podeu descarregar des de <http://www.lectura.cat/documents-de-treball>

Si el procés de crida ha funcionat, us arribarà un grup de persones interessades a col·laborar. No oblideu, per tant, d'incloure al disseny de la crida la informació de quan, com i amb qui s'han de posar en contacte.

4_ QUINA INFORMACIÓ REBEM I DONEM A LES PERSONES VOLUNTÀRIES?

Ara és el moment d'atendre i donar resposta a les persones candidates a col·laborar amb el programa LECXIT. Qui se n'encarregui ha de:

- ___ Informar sobre el programa
- ___ Conèixer-les per decidir si poden encaixar amb el perfil que hem definit.

Això vol dir que, un cop la persona candidata ens ha conegut i s'adreça a nosaltres, heu de tenir en compte dos aspectes:

- ___ Com recolliu la informació que necessiteu de la persona voluntària?

Un mitjà molt útil per recollir i registrar la informació bàsica que voleu obtenir és generar un formulari perquè el respongui la persona que s'adreça a vosaltres. Les dades bàsiques que necessiteu recollir són:

- Formació i qualificació.
- Experiència.
- Destreses, habilitats i coneixements.
- Valors, actituds i qualitats.

Us hem inclòs un qüestionari model que trobareu annexat al final de la guia.

Per tenir més informació sobre la persona candidata, també és molt útil que els feu una entrevista personal. Aquesta entrevista us ajudarà a conèixer millor la persona voluntària, per poder-la

aparellar amb el nen o nena més adequat, basant-vos en alguns elements que en facilitin la connexió, com poden ser interessos, aficions, experiències, etc. Això sempre és molt important quan treballeu amb infants que poden ser vulnerables.

— Quina informació envieu a la persona interessada perquè pugui decidir si aquest és un projecte on vol/pot col·laborar?

És una bona idea que tingueu un senzill dossier o document disponible per donar a les persones que s'interessen pel programa. D'aquesta manera els proporcioneu informació perquè acabin de decidir si el LECXIT és el programa més adequat per a elles. Aquí és bo que inclogueu:

- Les funcions i la descripció de la seva tasca com a mentors (dinàmica de treball habitual).
- Les característiques del grup de destinataris del projecte (nens i nenes).
- La formació i el suport que rebran les persones voluntàries per desenvolupar la seva tasca.
- Les expectatives i els límits de la relació.
- El compromís que adquireixen (freqüència i durada).
- I sempre és positiu incloure algunes experiències d'altres persones voluntàries com a exemple.

5_COM FER LA SELECCIÓ DE LES PERSONES VOLUNTÀRIES?

Sovint, l'aspecte més difícil pel que fa a la selecció de les persones voluntàries és especificar les característiques que han de tenir. Al punt anterior ja heu vist com definir el perfil de les persones voluntàries, pensant en les funcions que faran. Això us proporcionarà uns criteris clars per a la preparació del formulari que hauran d'emplenar, i també per donar-vos un punt de referència per avaluar la seva idoneïtat.

Feu especial atenció a la selecció de persones voluntàries ja que el seu voluntariat es fa amb infants que poden ser vulnerables. En aquest cas, avalueu que la persona voluntària tingui la capacitat de treballar d'una manera que promogui el benestar dels infants. Feu servir, per exemple, una entrevista o bé observant-les durant la sessió de formació, durant algun dels exercicis de rol. Si decidiu que no voleu fer entrevistes de preselecció, això no treu que igualment examineu les sol·licituds per assegurar-vos que la persona encaixa amb les tasques definides pel programa LECXIT.

L'entrevista és una bona eina per valorar i avaluar la idoneïtat de la persona sol·licitant. Feu-la servir també per explorar l'actitud de la persona sol·licitant cap als infants i per aclarir qualsevol dubte que sorgeixi de la informació aportada per la persona candidata. Una plantilla d'entrevista, com la que us adjuntem en annex al final de la guia, us pot ser molt útil.

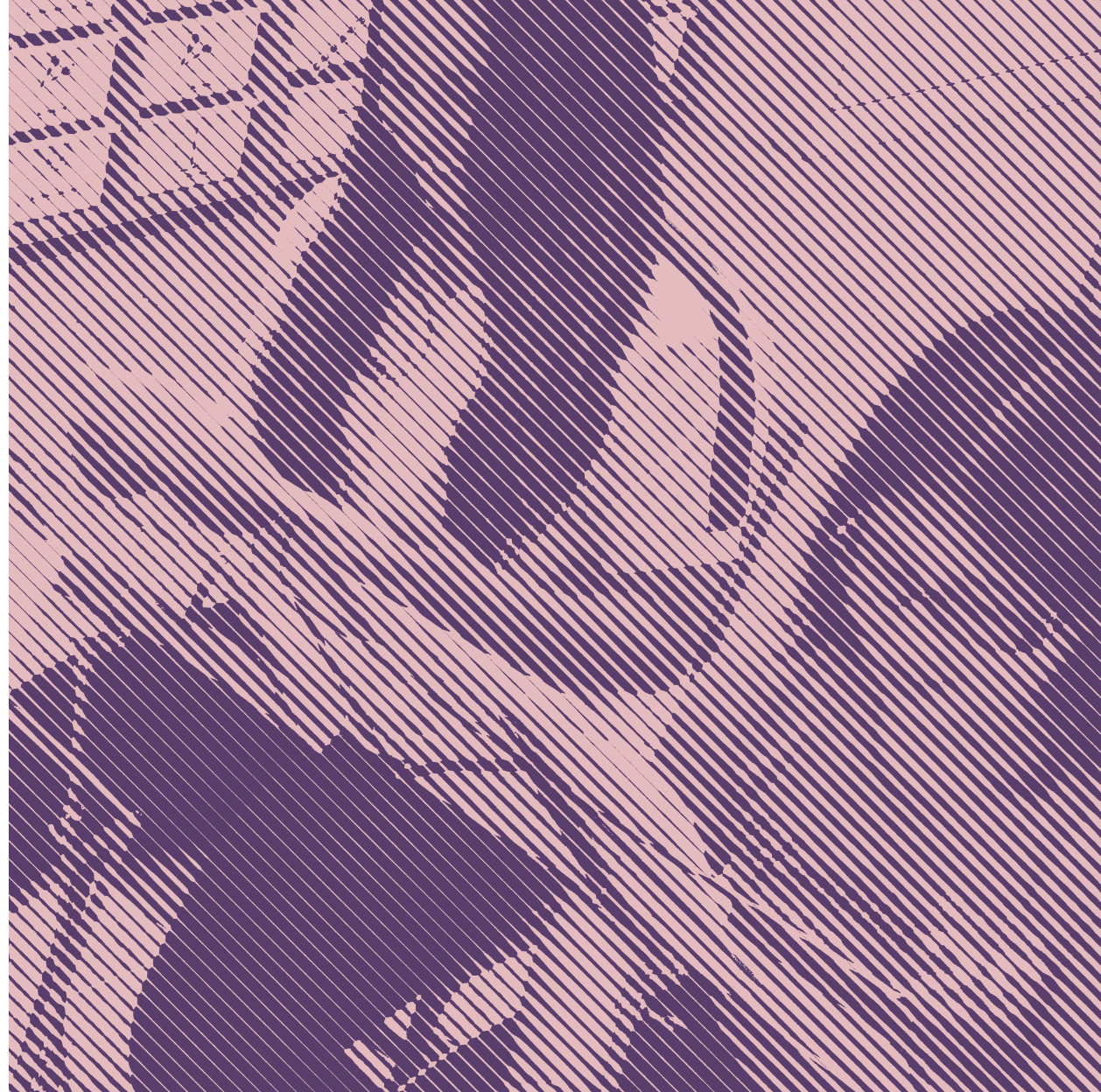
Algun punt LECXIT utilitza un llistat planificat de preguntes en les entrevistes, tot i que us recordem que l'ús d'un format pregunta-resposta pot no ser la millor manera d'identificar un requisit concret. Sovint també és molt interessant que sol·liciteu a les persones candidates que expliquin com abordarien un tema vinculat a la tasca que faran, en aquest cas la lectura. Les dinàmiques participatives de la sessió de formació inicial del voluntariat us poden permetre l'observació de les persones candidates en aquest espai.

El procés de valoració de cada persona ha de determinar:

- Si poseeix els coneixements, interessos o experiència que demaneu.
- Si ha entès bé la seva funció al projecte i el compromís que adquireix.
- La seva disponibilitat de temps, que en aquest cas és d'una hora setmanal al llarg de tot el curs escolar.
- Si hi ha algun problema de salut que calgui tenir en compte.
- Si necessitarà algun suport extra per fer la tasca de voluntariat.

En els casos que la valoració determini que la persona no reuneix les condicions necessàries per ser voluntària del projecte, haureu d'explicar molt clarament les raons de la negativa i, sempre que pugueu, oferir-li alguna alternativa o consell orientatiu cap a altres modalitats de voluntariat.

ANNEX

Us posem un model de fitxa descriptiva perquè no us deixeu res.*

Crida de voluntariat:

Nom que identifiqui el tipus de voluntariat que es farà. En aquest cas: Programa LECXIT, que té per objectiu incrementar l'èxit educatiu dels infants a través del treball per a la millora de la seva comprensió lectora.

Descripció de les tasques o de l'activitat objecte de la crida:

Explicació de l'activitat, les finalitats que té i les tasques que es demanen a la persona voluntària. Per exemple, realitzar sessions de lectura amb un nen o nena amb dificultats de comprensió lectora per millorar el seu èxit educatiu; motivar-lo a llegir reforçant la confiança en les seves capacitats. Aquestes sessions de lectura es fan mitjançant la mentoria 1 a 1 (un infant i una persona voluntària) per adaptar-se millor al nivell i interessos de l'infant

Àmbit d'actuació:

Lloc on es farà l'activitat.

Tipus de compromís/periodicitat:

Dedicació a la qual es compromet la persona voluntària. Per exemple, aquesta activitat es realitza setmanalment al llarg del curs escolar, 1 hora la setmana.

Horari de l'activitat:

Aquí indiqueu l'horari general de l'activitat, per exemple, cada dijous de 5 a 6 de la tarda.

Dedicació de la persona voluntària:

Indicar el temps complet que li demanem a la persona voluntària. Per exemple, a part de la sessió setmanal, es realitzarà una sessió quinzenal de seguiment de l'activitat, el dijous de 6 a 7.

Perfil de la persona voluntària:

Requisits i característiques bàsiques que es demana a la persona voluntària. Per exemple, busquem persones a partir de 16 anys que sàpiguen llegir en català i que tinguin ganes d'acompanyar un infant en el seu procés educatiu. Han de saber escoltar i empatitzar amb els infants i tenir actitud oberta per aprendre noves tècniques d'acompanyament a la lectura i ser creatives.

Places obertes:

Quantes persones esteu buscant.

Responsable de la crida:

Nom de la persona que atindrà les persones interessades en aquesta crida i que els pugui donar tota la informació relacionada amb la tasca que hauran de fer.

Contacte:

Correu electrònic, telèfon, pàgina web... Indiqueu els que permetin contactar directament amb la persona responsable de la crida, indicant els trams horaris en què la persona responsable de la crida estarà localitzable i, si en teniu, un espai web on hi hagi informació del programa.

Proposta de plantilla d'entrevista.*

Nom de la persona candidata:

Nom de la persona que entrevista:

Data de l'entrevista:

Possibles preguntes:

- Per què vols fer de mentor/a al programa LECXIT?
- Quines experiències, qualificacions o habilitats tens que són rellevants per fer de mentor/a de la lectura?
- En què creus que consisteix el paper de mentor o mentora al programa LECXIT?
- Quines qualitats consideres importants per ser mentor/a?

- Per què creus que és important, en una relació de mentoria, la confidencialitat? En quines circumstàncies penses que es pot trencar la confidencialitat?

- Si et preocupés algun tema relacionat amb el nen o nena a qui estàs donant suport, què faries?

- Tens algunes aficions o interessos que t'agradaria compartir amb l'infant?

- Quina és la teva disponibilitat?

- Tens alguna pregunta que vulguis fer sobre el teu rol?

5 passos per fer la crida del voluntariat està adreçat als coordinadors dels punts LECXIT. Us presentem orientacions bàsiques per començar amb bon peu la cerca i la incorporació de persones voluntàries al vostre punt LECXIT. Elles són el pilar del programa i teniu al vostre abast engrescar-les i que vulguin col·laborar amb vosaltres.

Rita Grané Moro (Barcelona, 1964) és mestra de formació i Màster en Gestió d'entitats sense afany de lucre. Professionalment, s'ha especialitzat en gestió d'ONG. Ha treballat en entitats de voluntariat del món del lleure educatiu, de la salut mental i de l'acció social. També ha estat formadora a la Fundació Pere Tarrés i a la Universitat Ramon Llull. Els últims anys ha estat responsable de la Coordinadora de Mentoria Social, treballant per promoure la mentoria, una metodologia d'alt impacte a l'acció social. Actualment és la directora de l'Associació Punt de Referència.